

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการพิจารณาค่า RCA เป็นรายสินค้าพบว่า ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 – พ.ศ. 2551 สินค้าที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทุกประเทศมีเพียง 3 รายการเท่านั้นเอง ได้แก่ ข้าว อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป น้ำตาลทราย ซึ่งมีค่า RCA โดยเฉลี่ยที่สูงกว่า 1 อยู่มาก เมื่อพิจารณาค่า RCA ของสินค้าที่ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทุกประเทศ จะพบว่าในแต่ละประเทศสินค้าที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ แตกต่างกันไป เมื่อพิจารณาตามรายการสินค้า พบว่า เคมีภัณฑ์ มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทุกปีในประเทศพม่า และ ประเทศกัมพูชา เสื้อผ้าสำเร็จรูปมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบทุกปีในประเทศ บรูไน เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบทุกปีในประเทศลาว และกัมพูชา เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทุกปีในประเทศ จีน ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบทุกปีในประเทศญี่ปุ่น และเกาหลี รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบทุกปี ในประเทศกัมพูชา น้ำมันสำเร็จรูปมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทุกปีในประเทศสิงคโปร์ ลาว และกัมพูชา เม็ดพลาสติกมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทุกปีในประเทศกัมพูชา จีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลี ลาว มาเลเซีย ญี่ปุ่น พม่า ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ผลิตภัณฑ์พลาสติกมีความได้เปรียบโดย เปรียบเทียบทุกปีในประเทศ พม่า ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น มาเลเซีย ยางพารามีความได้เปรียบโดย เปรียบเทียบทุกปีในประเทศ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม มาเลเซีย ญี่ปุ่น และเกาหลี จีน และ อินโดนีเซีย ผลิตภัณฑ์ยางมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบทุกปีในประเทศลาว มาเลเซีย จีน อินโดนีเซีย และญี่ปุ่น เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทุกปี ในประเทศฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม มาเลเซีย ลาว เกาหลี อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และบรูไน แสงวงจรไฟฟ้ามีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทุกปีในประเทศเกาหลี ทั้งนี้ปัจจัยต่างๆที่ทำให้ค่า RCA แตกต่างกันไปอยู่ที่โครงสร้างพื้นฐาน ความต้องการใช้ทรัพยากรที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาสถานการณ์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้าไทย ใน ประเทศบรูไน โดยศึกษาพลวัตความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏจากแนวโน้มในปี พ.ศ. 2551 โดยเฉลี่ยแล้วพบว่าสินค้าที่อยู่ในสถานการณ์ดาวรุ่ง ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ รถยนต์และ

อุปกรณ์ ข้าว น้ำมันสำเร็จรูป เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง ยางพารา เครื่องจักรกล เครื่องปรับอากาศ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก น้ำตาลทราย หนังสือและสิ่งพิมพ์ สินค้าที่อยู่ในสถานการณ์สวนกระแส ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋อง สินค้าที่อยู่ในสถานการณ์ค้ำไม่ทัน ได้แก่ เคมีภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าที่อยู่ในสถานการณ์เสียโอกาส ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ เหล็กและเหล็กกล้า สินค้าที่อยู่ในสถานการณ์ถอยนำ ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้านอกจากนี้เมื่อพิจารณารายประเทศพบว่า ตลาดประเทศจีน ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศลาว และประเทศเวียดนาม การเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่อยู่ในสถานการณ์ดาวรุ่ง ส่วนตลาดประเทศกัมพูชา ประเทศพม่า ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ การเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่อยู่ในสถานการณ์ค้ำไม่ทัน ตลาดประเทศบรูไนในการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่อยู่ในสถานการณ์สวนกระแส และตลาดประเทศสิงคโปร์การเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่อยู่ในสถานการณ์เสียโอกาส

นอกจากนี้การศึกษาที่มาของอัตราการค้าขาของการนำเข้าจากแบบจำลองส่วนแบ่งทางการตลาดพบว่า ใน พ.ศ. 2551 โดยเฉลี่ยแล้ว ผลจากการส่งนำเข้าที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงรสนิยมของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น มี 16 รายการจาก 20 รายการสินค้า ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อัญมณีและเครื่องประดับ รถยนต์ อุปกรณ์ ข้าว น้ำมันสำเร็จรูป เม็ดพลาสติก เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง อาหารทะเลกระป๋อง เครื่องจักรกล เครื่องใช้ไฟฟ้า เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก น้ำตาลทราย และหนังสือและสิ่งพิมพ์ ส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงรสนิยมของผู้บริโภคลดลง ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เหล็ก เหล็กกล้า ยางพารา และ เครื่องปรับอากาศ จากการศึกษาพบว่าประสิทธิภาพทางการแข่งขันของสินค้าไทยลดลงเกือบทุกรายการ แต่มีอยู่ 1 รายการที่กลับมีศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มขึ้น ได้แก่ เหล็กและเหล็กกล้า เมื่อพิจารณารายประเทศพบว่าในตลาดประเทศบรูไน ประเทศกัมพูชา ประเทศเกาหลี ประเทศลาว ประเทศมาเลเซีย ประเทศพม่า ประเทศสิงคโปร์ ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศเวียดนาม พบว่าปัจจัยทางด้านความสามารถทางการแข่งขันของสินค้าไทยมีแนวโน้มที่ลดลง แต่ความนิยมของผู้บริโภคกลับแนวโน้มที่สูงขึ้น แต่ตลาดในประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น และประเทศอินโดนีเซีย ปัจจัยทางด้านความสามารถทางการแข่งขันของสินค้าไทยมีแนวโน้มที่ลดลงพร้อมกับความนิยมของผู้บริโภคที่ลดลงด้วยเช่นกัน

ปัญหาทางการค้าของประเทศไทยกับประเทศอาเซียนอุปสรรคทางด้านภาษีศุลกากรเริ่มจะหายไป และมีแนวโน้มปลอดภาษีศุลกากรในไม่ช้า อุปสรรคทางด้านภาษีจึงไม่ใช่เรื่องใหญ่อีกต่อไป แต่ปัญหาการค้าที่ปลอดภาษีแต่ละประเทศจะนำอุปสรรคการค้าที่มีใช้ภาษีเข้ามา เช่น การออกมาตรการควบคุมคุณภาพสินค้า การตรวจโรค การใช้ระบบโควตา การบังคับติดฉลาก การออกใบอนุญาตนำเข้า มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและสัตว์ มาตรการ

อุปสรรคทางเทคนิค เป็นต้น นอกจากนี้ประเทศอาเซียนบวกสาม สมาชิกส่วนใหญ่เป็นประเทศกำลังพัฒนาทำให้ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายการค้า สถานะทางการเมืองที่มีความผันผวนส่งผลให้การค้ามีความเสี่ยงอยู่มาก และที่สำคัญปัญหาเรื่องการปลอมแปลงสินค้า การลักลอบขายสินค้าเถื่อนอาจจะทำให้สินค้าของไทยอยู่ในสถานะลำบาก นอกจากนี้ความเชื่อถือในระบบการจ่ายเงินยังไม่ค่อยน่าเชื่อถือทำให้การค้ามีความเสี่ยงสูง จากผลการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ เห็นได้ว่าในแต่ละประเทศสินค้าของไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่แตกต่างกัน ประเทศเกษตรกรรมส่วนใหญ่จะนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค ส่วนประเทศอุตสาหกรรมก็จะนำเข้าสินค้าประเทศอุตสาหกรรม หรือสินค้าที่นำไปผลิตให้เป็นสินค้าขั้นสุดท้าย ดังนั้นรัฐบาลควรกำหนดนโยบายการค้าในแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน หรือส่งเสริมการส่งออกให้เหมาะสมกับโครงสร้างของประเทศนั้นๆ

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาคือ ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ไม่สามารถวัดมูลค่าของการกีดกันการค้าได้ ดังนั้นการศึกษานี้จึงไม่สามารถทราบผลกระทบของการค้าเสรีได้ จึงส่งผลให้ผลการศึกษาในบางปีที่มีความผันผวนสูง อาจจะมาจากการเริ่มใช้มาตรการทางด้านภาษี เนื่องจากผลการศึกษาเป็นผลการศึกษาเบื้องต้นในการวิเคราะห์มูลค่าการค้า ตามหลักความเป็นจริงอาจจะมีปัจจัยหรือตัวแปรอื่นที่กระทบต่อมูลค่าการค้า เพื่อความแม่นยำในการตัดสินใจทำการค้าควรใช้งานศึกษานี้ร่วมกับงานวิจัยอื่น นอกจากนี้การกำหนดพิกัดภาษีอาจจะมีนิยามที่แตกต่างกันทำให้มูลค่าการค้าในการศึกษานี้กับข้อมูลแหล่งอื่นอาจมีความคลาดเคลื่อนบ้าง ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับนิยามของแต่ละสำนัก การศึกษานี้ใช้นิยามระบบฮาร์โมนิกส์ 2007 นอกจากนี้การตีความขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ศึกษาโดยอิงหลักวิชาการและทฤษฎี ทำให้การตีความอาจจะแตกต่างกันแต่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎี ดังนั้นหากเป็นไปได้การศึกษารound ต่อไปควรจะมีแบบจำลองที่สามารถวัดมูลค่าของการกีดกันการค้าได้ เพื่อความแม่นยำและใกล้เคียงความจริงมากที่สุด